

Nico. de lyra

Nico. de lyra

Alius prologus

Nico. de lyra

a *Pretermisimus.* qr nō est de ca-
none: sed postmo dū translat⁹ fuit de
greco in latinū iuxta vulgatā editio
nem in qua inuenitus est. **b** *Pre-*
stolantes. *I. expectantes.* *X. sis.* *Pre-*
co. *Paula* fuit quedam matrona ro-
mana: cuius filia fuit *Eustochiū.* de
quibus inuenies satis supra in *plo-*
go sup. Iosue verius finem. **c** *Le-*
pēdīū. id ab abbreviationē. **d** *Recti⁹* fuerat ad cō-
lit. vitandi in alijs. s. in emulis meis.
vnde nō dicit rectius absolute: s. ad
dit: *Ad cōpendiū mali.* **f** *Po-*
nere modū. id est finē. **g** *Furoz.*
id est detractioni. **h** *Eoz.* qr qua-
si furibundi detrabunt inibi. **i** *Cetera*
planā sunt.

Sicut qualiscumq; expositio istius
prologi.

Incepit postilla fratr^r Nicolai de
lyra sup Pieremias. et primo eiusdem
prefatio.

Dicitur propheta in gentibus de te, Jerub, possumus scribis Dierem, i. et dictum fuit sibi a domino. In quod posse notari quatuor causas huius libri Dieremque habemus per manus exponendum. videlicet causa efficiens materialis, formalis et finalis. Causa vero efficiens duplex est. Una principialis, scilicet reuelatio nostra in hoc libro contenta. Alia instrumentalis, scilicet actus Dieremias qui spiritus tuus sancto transante scriptum librum istum. Et hec duplex causa efficiens notarum, cum dicitur: Dedi te ita quod in supposito huius operi dedi: quod est episcopus de expensis causa efficiens principalis in haec operis prole te: causa efficiens instrumentalis. Et de utrorumque parte scripti illud quod scribitur Ecclesis, iii. Alio bonis speculatoribus dedi te dominum Iesum. Ad hunc enim ponit speculator: in excelso te

a longe speculeſ: t̄ q̄ viderit fideliter
annūciet: t̄ sic fecit Dieremias: vt sta-
tim videbit in quodā generali: t̄ ple-
nius in pſecutione libri. Lā x̄ mate-
rialis t̄ formalis p̄t norari in nomiſe p-
phete. cū dī: Propheta. Ad cui⁹ in-
tellectū ſcīclū q̄ p̄pha fm̄ ſterptati-
one nomis dī: q̄lī. p̄cul fans: q̄r fatur
ſeu diuina ea q̄ ſūt lōginq̄ a natu-
rali cognitione hūana. t̄ iſta c̄t̄tū ad
p̄t ſūt in dupliet gradu. t̄ iſta c̄t̄tū ad
hīmōi. p̄pter ſuā eminētiā respectu in-
tellectū nr̄i. cuiusmodi ſūt diuina: ad q̄
ſe h̄z intellexus n̄ ſic ocul⁹ noctue ad
lucē ſol.ij. Metaphysice. inter iſta ve-
ro valde lōginq̄ t̄ remotū eſt a co-
gnitione nr̄a incarnationis diuine myſte-
riū. ex creaturis enī p̄t bō deuenire ē
cognitionē prime cauile q̄ dē est. c̄t̄tū
ad multas ei⁹ addițioēs: t̄ ſic philoſo-
phi addiſerūt de deo pl̄imās addiſio-
nes. ſit natura hūana per ſe accepta
nō excedit cognitionē nostrā: ſi vñio
nature diuile t̄ hūane iſ ſuppoſito ver-
bi ſupra modū trāſcedit facultatē in-
tellexus humani. mysteriū aut̄ iſtud
denūciavit Dieremias. p̄pheta inter
alios valde clare. xxiij. ca. dicēs: Ec-
c̄ dies vēlūt dī dñs. t̄ iſſicrabo da-
nid germon lūſtū t̄ regnabit rex: t̄ ſa-
piēs erit: t̄ faciet iudiciū t̄ iuſticiā in
terra.

Librū autē baruch notarij eius : q
apud hebreos nec legitur: nec habe
tur pretermisim²: p̄ his omnib^ma
ledicta ab emulis p̄stolatēs : quib^m
me necesse est p̄ singula opuscula re
spondere. **E**t hoc patior : quia vos
o paula et eustochium cogitis. **L**e
terum ad cōpendium mali rectius
fuerat modum furori eorūz silentio
meo pōere: q̄z quotidie noui aliqd
scriptitatem inuidorūz insaniam
prouocare.

Item alius plogus in eundē.

Ioakim fili^o iose; cuius
tertiodecio anno ppheta
re orsus est hieremias;
sub quo et olda mulier
pphetauit; ipse est q alio nomine ap
pellat eliachim et regnauit super tri
bu iudah hieremias annis vndecl. Lui
successit in regnum fili^o ioachim cognomo
meto iechonias q tertio mense regni
eius die decima captus a ducibus
nabuchodonosor ductus est in bag
bylonem; et in loco eius constitutus est se
dechias filius iose patrius eius;
cuius anno vndeclimo hierusalem ca
pta atque subuersa est. Nemo igit^o pu
tet eundem in danielis principio ioa
chin q in ezechielis exordio ioakim
scribit. Iste extremam syllabam kim
habet; iste chin; et ob hanc causam in
euangelio secundum Mattheum videt
deesse generatio; quia secunda tesse
redecasi ioakim desinit filium iose;
et tertia incipit a ioachim filio ioa
kim. Quid ignoras porphyri^o calum
niā instruit ecclesie; sua ostendes im
peritiā; dum euangelistā Mattheus ar
guere nūt falsitatis. Quid traditū
scribitioakim monstrat non aduersa
riorū fortitudis fuisse victoriā; sed
domini voluntatis.

Incepit argumentū in eūdē.
Jeremias anathotites:
qui est vicus tribus a
hierosolymis distans
milibus: apud taph/
nas in egypto a poplo lapidibus
obruti⁹ occubuit. Iacet vero in eo
loco sepultus: quo dudum pharao
rex habitauerat. Et quoniā postu/
latiōe sua defugatis ab eodē loco
serpētib⁹ egyptios a tactu aspidū
facit eē securos: magna eū ibi reli/
giōe egyptū yenerant.

**terra. In dieb' illis saluabit iuda: et
israel habitabit cōfidenter. Et hoc**

terra. In dieb⁹ illis saluab⁹ israel habitabit cōfidenter. Et hoc ē nōmē qd vocabūt eū dñs iustus nō ster. Nec enim auctoritas ad līram d⁹ xpo dicit: Bz oēs doctores hebreo r latios vt plen⁹ videb⁹ ibidē dñō pcedēte. p hoc autē q dr: Suscitabo dñiū germē iustū. expmif hūanitas xpi q facr⁹ est er semic dñiū car⁹ nō est ad dñiū. q hoc autē q subdit: Et h⁹ est nōmē qd vocabūt eū dñs iustū nōster: expmif diuinitas xpi clar⁹ vni mihi videb⁹ q̄ in alijs libris veter⁹ te stamenti: qr vbi habem⁹ dñs. In he breo h⁹: nōmē dñiū tetragrāmatō: qd fm antiquos doctores hebreo r sūt nō appropiatū altissimo creatori: vt nō liceat ipm nomē de alto dic⁹: put plen⁹ nōs dicitur dñs. pcedēte: qn̄ ad lo cū illū veni⁹ em⁹. Et quia Hieremias ita clare xpi mysteriū denūciavit: pphete pōt dici de eo qd scribit Lut. 1. Et tū puer. ppheta altissimi vocabo⁹ ris. q̄valde clare expressit altitudex sue diuinitatis: et hec est materia pncipalib⁹ libz. vñ dīc Ba. Sa. sup ix. ca. Iacharie. q̄ vniuersi. pphete nō sunt locuti nisi de dieb⁹ messie: qd est intelligendū de principali intēcione eo exz: qr de plurib⁹ alijs sūt locuti. Et fm hoc de⁹ humāndus est subiectū in omnib⁹ libz. ppheralib⁹: si deus humānat⁹ in euagelijis: qr qd pphete nūciant futur⁹: euāglise nō rāt factū. Sicut ei dēns sub rōne absoluta est subiectū in tota sacra scriptura: sic est in partib⁹ eius subiectū sub rationib⁹ determinatis: vt di tū sūt plen⁹ in principio hēn. Alio vero sunt lōgīnqua a cognitiōe hūana. ppter sua entitatis et veritatis deficiētiā: cuiusmodi sunt futura ztigmē gentia: de quibus non est determinata veritas apud nos: sed est determinata apud deum: et de talibus est ppheta: fm qd dicit Cassiodor⁹ super psal. Prophētia est diuina inspiratio rerū euentū immobili veritate denūcians. De talibus vero erat destru⁹ celo ciuitatis et tēpli et captiuatio populi q̄ nabuchodonosor futura: quā Hieremias pphetece denūciavit: et scribit in hoc libro intātū q̄ voluerunt eum ppter hoc occidere: fm q̄ dicit infra. xxvij. Judicium mortis ē viri huic: quia pphetauit aduersus ciuitatem istam. Et hec ē materia huic libri secundaria sub nomine ppheta designata. Causa etiā formalis huic libri sub nomine ppheta designat.

Circa quod sciendum q[uod] duplex est
forma libri s[ed] forma tractat[us] et forma
tractandi. **F**orma tractatus est diui-
sio libri per partes et capitula. de q[uo]
videbitur in prosecutione libri. **F**or-
ma vero tractandi est modus agendi
qui modus est propheticus describi-
do diuinis reuelationes **H**ieremie fa-
ctas: propter quod de ipso potest di-
ci illud quod scribitur Job. vi. **N**on e-
vere, ppbcta, et dicit vere, ppbhta: ad
differentiam pseudo, pphetari qui na-
pphetabant ex diuina inspiratione
sicut Hieremias: sed aliqui eorum ex
propria fictione propter questus, alii
ex reuelatione demonum qui sunt men-
daces: propter quod false erant: vi.
In pluribus, ppheticie eoz. **C**ausa finis